

DEN SKANDINAVISKE

Winnipeg.

CANADIENSAREN.

Löp. No: 16. Arg. 2.

WINNIPEG, MANITOBA, DEN 31 DESEMBER 1888.

Lösnummer 5 cents. No: 12.

Canadas Historia.

Kap. VI.

Statsförbundet.

I. En Period af återuppbyggande. Efter upproret började den förenade Provinsen af Canada att söka reda ut sina affärer från det kaos hvori de hade fallit och gifva enighet och styrka åt den unga nationen. Många mått och steg af inbördes förbättring och förkofran blefvo vidtagna i Parlamentet. En af de mest viktiga af dessa var en förordning om införande af Municipal Systemet af lokal styrelse i städer, byar, townships och Counties, med rättighet att utskrifva skatter för lokala förbättringar, att inrätta styrelser och betala utgifterna för den lokala administrationen. Bestämmelse gjordes äfven om utvidgande och underhåll af ett system för den allmänna skolundervisningen; för inrättande och underhåll af King's College (numera Toronto Universitet), Ofra Canada College och öfriga undervisningsverk. Penningar anslagos äfven för Kanal Systemet, för byggande af kolonisations vägar och för uppförande af Allmänna byggnader. År 1842 afgjordes en annan oroväckande fråga, hvilken var länge källan till inbördes oenighet, nämligen den omstridda gränslinien emellan New Brunswick och staten Maine. Emellan den Britiska Provinsen och Maine låg en betydlig landsträcka, hvilken tillagnades båda af Amerikanska och Canadiska timmerhandlare och var orsaken till upprepade, och ibland, ganska häftiga kollisioner. Till undvikande af vidare misshälgigheter vidtogs Canadiska och Amerikanska Regeringarna åtgärder om en vägilig öfverenskommelse och hvardera landet utelag en representant att bevaka sina intressen. Lord Ashburton blef utsedd för Stor Britanien och Daniel Webster för Förenta Staterna. Resultatet af öfverenskommelsen var den att af de inalles tolfusen kvadrattimiljontusen skulle tillfalla Förenta Staterna och femtusen Britanien. Beslutet hvilket var en stor öferrätt till Canada, blef känt under namnet

Ashburton Föredraget, hvilket också bestämde gräns linien norr ut till St Lawrence och vesterut of Lake of the Woods. En klausur i föredraget bestämde också om Utvexling af Förbrytare, tilltalade för vissa brott begångna i endera landet.

Sir Charles Metcalfe och Lord Elgin. År 1841 dog Lord Sydenham och efter den korta administrationen af Sir Charles Bagot blef General Guvernörens embedet, år 1843, öfvertaget af Sir Charles (sedermå Lord) Metcalfe. Sir Charles hade innehaft en viktig befattning under Regeringen i Indien och hans i östern inhemtade diplomatiska erfarenhet ledde honom till öbenägenhet emot en ansvarig styrelse, hvilken han snög vara öfrenlig med den beröende ställningen af en koloni. Han vidhöll strängt Regeringens företrädesrätt i utdelandet af ämnestbevis och utnämning till tjänster. Hysande sådana idéer gjorde han några utnämningar utan sina lagliga rådgifvares kännedom eller beifvande, hvilka tillfölje deraf resignerade från sina embeden. Efter att för en tid hafva styrt utan ansvariga rådgifvare, formerade Metcalfe en konservativ Minister och väddade personligen till folket, hvilket utföll sålunda att en liten konservativ majoritet blef invald till Parlamentet och en Minister, under Mr William Henry (sedermå Högste Domaren) Draper. Under Lord Metcalfes General Guvernörskap blef Rev. Dr. Egerton Ryerson, som hade varit hufvudet för Victoria (medeltodist) Universitetet, utnämnd till högste Chef för undervisningsverket i Ofra Canada, hvilket embede han innehade till stort gagn för landet och heder för honom sjelf, under en tid af tvee trettio år. Under Dr Ryerson blef det nuvarande utmärkte systemet af Allmänna och Högskole undervisningen införd och erhöles ett liberalit underdöd af Parlamentet. Kort efter detta tvingades Metcalfe, till följe af bristande hälsa, att resignera från General Guvernörens embedet; och efter en kort mellantid blef han efter träd år 1847 af Lord Elgin en svarson till Earlen af Durham och en skarpsinnig statsman med stor erfarenhet. Med ankomsten af denna

ädling kan en ansvarig styrelse anses hafva erhållit värdt förtroende, ty han var stöd af en liberal Minister i England, som hade utnämnt honom för att tillkännagifva Tullinträdernas afskaffande, favoriserande Britiska Manufakturvaror, här förinnan åsatt af hemsregeringen på importerade varor till kolonien; medan hans egen statsmannas klokhet ledde honom att iakttaga folkets önsknings och att rätta sig efter endast sådana råd som hade folkets förtroende. Olyckligtvis var Canada vid denna tid icke beredd att draga nytta af den nya Guvernörens medlande hållning. En ny och brännande fråga hade för någon tid upprört landet. Denna var propositionen, som hade upprepade gånger framställts till Parlamentet, att ersätta de personer i båda Provinserna, hvilka hade lidit förluster till deras egendom under upproret. År 1846 hade Draper — Ministern underställt ett förslag till kongressen att ersätta Ofra Canadiensarne deras förluster och de franska medlemmarna öfverenskommo att understödja förslaget, med vilkor att Nedra Canadas anspråk skulle möta samma rättvisa. Men Nedra Canadas förluster blefvo vid denna tid endast delvis ersatta; och sedan Draper — Ministern år 1848, med anledning af frågan om full ersättning och Sekulariseringen af Presterskaps Reserver samt formerandet af den Baldwin-Lafontaine'ska liberala styrelsen, blef störtad, företogs frågan åter vid det Nya Parlamentets sammanträde i Montreal år 1849, då propositionen mötte det kraftigaste motstånd af de engelsk talande konservativerna. De sistnämnda ansågo att de flesta af Nedra Canadas ersättningsanspråk voro sådana som blifvit framställda af "rebellerna" och att på den grund någon ersättning icke skulle tilldelas dem. Oaktadt denna opposition vidtog Reformstyrelsen, som nu var vid makten en åtgärd hvarigenom densamma tillerkändes rättighet att anska 100,000 pund sterling för att ersätta Nedra Canadiensarne deras förluster. Denna åtgärd blef emellertid så oppoljard hos det konservativa partiet att General Guvernören blef öfverhopad med petitioner, bedjande honom att vetobläggas billen, men Lord Elgin nekade att göra det och beslutet blef lag den

26 April 1849. För denna åtgärd blef Hans Excellence då han lemnade Parlaments huset, hänad och skyndad af en uppretad, skånad pöbel, hvilken vid aftnens inbrott blef ytterst våldsam och anföll Parlamentshuset. Båda kamrarna voro ännu i Session. En skara af beväpnade män ryckte in i kongressens sessionrum, drefvo ut medlemmarna, förstörde all flyttbar egendom och slutade med att pläsa brinnande sackor i huset samt nedbrände detsamma. Med Parlamentshuset blefvo både biblioteket och stats handlingarna förstörda. Tiden ställde uppståndelsen och ehuru kraftiga protester blefvo sända till England, anhöllande hos Hennes Majestät, att ventu belägga "billen", angående upprorets förlusterna, blef det icke gjort, och hotelset om ett nytt upprore stannade italt. Kungligt missnöje emot orostfästerna visades genom den Britiska Ministerens gillande af Lord Elgins handlingssätt och genom flyttningen af sätet för styrelsen från Montreal. För en tid mötte Parlamentet endast hvart fjerde år, alternatvis i Toronto och Quebec. År 1858 blef Ottawa (fort Bytown), enligt Hennes Majestäts befall, hufvudstad i Canada, och sedan blef den bestämd till varaktigt säte för Regeringen.

3. Åtgärder af framåtskrifvande. Emigranter fortfor att ströma till kolonien; öppnandet af järnvägar samt utvidgandet af Ångkraften på floderna och sjöarna lemnade tillfälle för bebyggande af en ständigt utvidgande terräng af landet. Moderlandet beviljade äfven kolonien handelsfrihet och öppnade hennes hamnar för tullfria trävaror, spanmål och öfriga produkter från vestern. Canada blef sålunda i tillfälle att handla med utlandet, att gifva i utbyte sådana af hennes produkter för hvilka hon kunde finna afättpingort utrikes; och att använda sin handels flotta i varutransporten på kontinenten. Ett anmärkningsvärdt faktum af Britannians eftergifter till Canada vid denna tid, var hennes bifall till koloniens negociering om en traktat med Förenta Staterna för ömsesidigt utbyte, tullfritt, af naturliga produkter från farmen skogen, sjön och grufvan. Denna ömsesidiga Traktaten, som den kallades, ingicks år 1854 och skulle fortfora att vara gällande

under tio år, efter hvilken tid den kunde upphövas genom ett års notis från endera parten. Genom den erhöles Förenta Staterna rättighet att fiska på kusten af St Lawrence golven och Sjö-Province samt frihet till inträde i Ofra Canadas kanaler. Traktaten, ehuru varande af märkbar fördel för båda landen, blef uppsagd af Förenta Staterna år 1866 och Canada sökte afsä tings platser anorständes samt nya utvägar för sina öfverflödiga produkter. Under Lord Elgins administration afgjorde Canada slutligt stridsfrågan angående Presterskaps Reserver genom antagandet af en förordning bestämmande status afskiljande i sina relationer till någon viss religion och genom anslag till presterskapet i besittning af regerings understöd. När detta var gjort, blef återstoden af penningarna, influtna genom försäljningen af Land Reserverna, delad emellan Municipaliteterna i förhållande till deras folk mängd, att användas antingen för undervisningen eller till lokala förbättringar.

(Forts.)

Till Winnipegs Komité för brandskadades undättning.
Med dages post haiva vi haft glädjen genom Landshöfdingen i Jämtlands Län, Joha Ericson, från Eder mottaga Kronor 125,80 i postremissvexel, och anhölla vi att å de brandskadade vägar få jämte qvitto hemvända ett hjertligt tack till såväl Herrar Komiterade som de öfrige Gifvarne för kärleksfullt och broderligt deltagande i nöden.
Sundsvall d. 10 Okt. 1888.
Med djupaste aktning och tacksambet För Nödhjelps komiten
Sundsvall
J. Berggren.
Herr Emanuel Turner, Winnipeg. Nödhjelps komiten i Umeå som till underdöd åt de genom eldolyckan den 25 sistlidne Juni nödlidande fått emottaga genom Eder från Skandinavien i Winnipeg Kr: 111 öfversända af Landshöfding Joha Ericson, får å de hulpnes vägar framföra innerliga och ödmjuka tack-sägelse.
Nödhjelps komiten i Umeå
G. O. Klingspoe
v. Ordforande
Kyrkoherde.